

**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»**

Факультет суспільних і прикладних наук

Кафедра права та публічного управління

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з методичної роботи

 Ярослав ШТАНЬКО

“30” 08 2024 р.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА ТА ПРОЦЕСУ

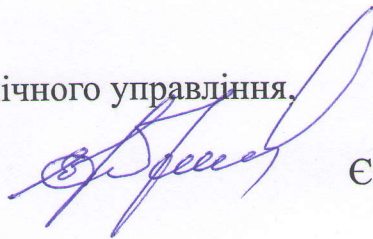
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань:	26 Цивільна безпека
Спеціальність:	262 Правоохоронна діяльність
Освітньо-професійна програма:	«Правоохоронна діяльність»
Освітній рівень:	магістр
Статус дисципліни:	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання:	українська

**Івано-Франківськ
2024**

РОЗРОБНИКИ:

Професор кафедри права та публічного управління,
доктор юридичних наук,
професор

Євген ПИСЬМЕНСЬКИЙ

доктор філософії у галузі права,
доцент кафедри права та
публічного управління

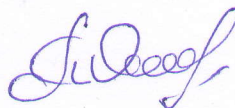

Аліна ГУТНИК

ЗАТВЕРДЖЕНО:

на засіданні кафедри права,
та публічного управління
протокол 1 № від 30 серпня 2024 р.

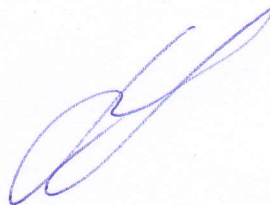
В.о. завідувача кафедри

Олександра ПТАШНИК

УЗГОДЖЕНО:

Гарант ОПШ

Аліна ГУТНИК

СХВАЛЕНО:

на засіданні Науково-методичної ради, протокол № 1 від 30 серпня 2024 р.

Е-mail	yevhen.pysmenskkyi@ukd.edu.ua alina.hutnyk@ukd.edu.ua
Номер аудиторії чи кафедри	ауд. 201
Посилання на сайт	https://ukd.edu.ua
Сторінка курсу в СДО	https://online.ukd.edu.ua/course/view.php?id=6513

ВСТУП

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна «Актуальні проблеми кримінального права та процесу» призначена для підготовки магістрів у сфері правоохоронної діяльності. Курс спрямований на поглиблене вивчення ключових викликів і сучасних тенденцій розвитку кримінального матеріального та кримінального процесуального права, що мають особливе значення для ефективної діяльності органів правопорядку.

Здобувачі вищої освіти під час опанування відповідного освітнього компоненту мають змогу ознайомитися з новітніми доктринальними підходами та поточними практичними аспектами діяльності із застосування кримінального та кримінально-процесуального права, а також суміжними проблемами, які виникають у цій сфері. Вони вдосконалять свої навички розв'язання питань матеріально-правового та процесуально-правового характеру під час досудового розслідування, судового розгляду та виконання судових рішень.

Особлива увага прикута до аналізу змін у кримінальному та кримінально-процесуальному законодавстві, міжнародних стандартів у сфері кримінальної юстиції, а також практики Європейського суду з прав людини. Навчальна дисципліна передбачає обговорення реальних кейсів, що уможливорює формування вмінь прийняття правильних правових рішень у складних ситуаціях практики.

Мета дисципліни: здобуття поглиблених теоретичних та практичних знань, умінь і навичок для вирішення комплексних проблем дослідницького та інноваційного характеру в доктрині кримінального та кримінального процесуального права та практиці застосування відповідного законодавства, удосконалення вмінь тлумачення кримінального та кримінального процесуального законодавства та здатність самостійно розв'язувати складні правозастосовні проблеми у сфері діяльності органів правопорядку.

Завдання дисципліни:

- дослідження та аналіз кримінального та кримінального-процесуального законодавства;
  - вивчення здобутків з актуальних проблем у сфері кримінального матеріального та процесуального права;
  - ознайомлення з проєктом нового Кримінального кодексу України та формування вмінь його перспективного застосування;
  - аналіз законодавства та практики його застосування у сфері міжнародного співробітництва у кримінальному провадженні та виявлення у ньому прогалин.
  - аналіз практики ЄСПЛ з питань кримінальної юстиції.
- У результаті вивчення дисципліни здобувач вищої освіти повинен **знати:**
- систему джерел кримінального права;
  - кримінальне правопорушення та його види;
  - систему засобів кримінально-правового впливу;

- проблеми відповідальності за кримінальні правопорушення проти особи;
  - проблеми відповідальності за кримінальні правопорушення проти держави;
  - актуальні питання доказування в кримінальному провадженні;
  - проблемні питання проведення слідчих (розшукових) дій за кримінальним процесуальним законодавством України;
  - судовий розгляд в суді першої, апеляційної та касаційної інстанції: теоретичні основи та проблемні аспекти;
  - міжнародну правову допомогу в кримінальному провадженні.
- У результаті вивчення дисципліни здобувач вищої освіти повинен **вміти**:
- критично оцінювати положення кримінального та кримінального процесуального законодавства;
  - виявляти проблеми у сфері кримінального та кримінально-процесуального права, долати їх, використовуючи здобутки правової доктрини; здійснювати тлумачення норм кримінального та кримінального процесуального законодавства з використанням усіх прогресивних способів;
  - формувати власну дослідницьку позицію з актуальних проблем кримінального та кримінально-процесуального права, усвідомлюючи їх значення для подальшого розвитку права, суспільно-політичного, економічного життя, національної культури;
  - формувати юридичні висновки, обґрунтовувати пропозиції та рекомендації щодо кваліфікації кримінальних правопорушень; орієнтуватися в системі кримінально-процесуального права та в судовій практиці;
  - збирати фактичні дані, аналізувати і оцінювати їх достатність для прийняття правомірних процесуальних рішень у кримінальному провадженні; організовувати виконання прийнятих рішень.

Шифр та назва компетентності	Шифр та назва програмних результатів навчання
ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	РН1. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію до фахівців і нефахівців; зокрема, під час публічних виступів, дискусій, проведення занять. РН5. Аналізувати умови і причини вчинення правопорушень, визначати шляхи їх усунення. РН11. Розробляти та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної діяльності, реалізовувати норми
ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	
ЗК5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	
СК1. Здатність брати участь у розробленні та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної діяльності, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності.	

СК5. Здатність давати кваліфіковані юридичні висновки й консультації в конкретних сферах юридичної діяльності.	матеріального й процесуального права в професійній діяльності. РН12. Надавати кваліфіковані юридичні висновки й консультації в конкретних сферах юридичної діяльності.
---	--

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	1		
Семестр	1		
Кількість кредитів ЄКТС	6		
Аудиторні навчальні заняття		денна форма	заочна форма
	лекції	30	10
	семінари, практичні	30	8
Самостійна робота		120	162
Форма підсумкового контролю	Екзамен 30 год.		

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Пререквізити	Постреквізити
Кримінальне право України	Запобігання та протидія транснаціональній злочинності
Кримінальне процесуальне право України	Міжнародні та національні механізми захисту і дотримання прав людини
Превентивна діяльність правоохоронних органів	Особливості проведення та фіксації слідчих (розшукових) дій

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перелік тем лекційного матеріалу

Змістовий модуль 1. Актуальні проблеми кримінального права

Тема 1. Система джерел кримінального права (4 год.)

Поняття та види джерел сучасного кримінального права України. Підходи до визначення та систематизації джерел (форм існування) кримінального права України, їх значення для правозастосування. Кримінальне законодавство України – основне джерело кримінального права. Кримінальний кодекс (КК) України 2001 року. Закони, які вносять зміни і доповнення до Кримінального кодексу України, та стають його компонентами. Стабільність і динамізм у розвитку кримінального законодавства. Взаємодія кримінального та адміністративно-деліктного законодавства, колізії між ними. Взаємодія кримінального та кримінального процесуального законодавства, колізії між ними. Взаємодія кримінального та кримінального виконавчого законодавства, колізії між ними. Кримінально-правове значення Конституції України. Характер зв'язку кримінального права із конституційним правом. Міжнародно-правові акти як джерело кримінального права України. Кримінально-правове значення рішень Конституційного Суду України. Практика Європейського суду з прав людини, її вплив на застосування норм кримінального законодавства. Проблеми застосування постанов Пленумів Верховного Суду України та Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ в процесі застосування норм кримінального права. Кримінально-правове значення практики Верховного Суду в Україні. Правові позиції Верховного Суду в Україні. Доктрина кримінального права як її джерело.

Перелік основних питань на самостійне вивчення: Історія джерел кримінального права України. Зв'язок кримінального права з іншими галузями права України. Акти «регулятивного законодавства». Бланкетні диспозиції та їх значення для застосування кримінально-правових норм. Принципи (загальноправові, галузеві, міжгалузеві, інституційні, міжінституційні) як джерело кримінального права, їх роль у праворозумінні.

Проблеми тлумачення кримінального закону. Необхідність тлумачення норм кримінального законодавства. З'ясування та роз'яснення як основні аспекти тлумачення норм кримінального законодавства. Принципи тлумачення. Особливості тлумачення положень кримінального закону з оціночними ознаками та банкетними диспозиціями.

Джерела, рекомендовані для використання: **основні:** 1 – 9, 14 – 16; **додаткові:** 5, 6, 9, 14, 15, 20, 27; **інформаційні ресурси:** 1 – 24.

Тема 2. Кримінальне правопорушення та його види (2 год.)

Сучасні підходи до визначення кримінального правопорушення. Кримінальне правопорушення та його види: злочин і кримінальний проступок, співвідношення цих понять. Запровадження інституту кримінального проступку як необхідний складник реформи кримінальної юстиції. Проблеми, що виникають з огляду на запровадження кримінальних проступків в Україні. Кримінально-правове розуміння малозначності діяння. Проблеми криміналізації та декриміналізації суспільно небезпечних діянь на сучасному етапі формування кримінально-правової політики України. Проблеми забезпечення безпомилкової

кваліфікації кримінальних правопорушень. Типові помилки у кримінально-правовій кваліфікації та способи їх усунення.

Перелік основних питань на самостійне вивчення: Зарубіжний досвід нормативної класифікації кримінальних правопорушень. Пеналізація та депеналізація кримінальних правопорушень. Кримінальне правопорушення у проєкті КК України.

Джерела, рекомендовані для використання: **основні:** 1 – 9, 14 – 16; **додаткові:** 1, 2, 5, 6, 9, 31, 34, 36; **інформаційні ресурси:** 1 – 24.

Тема 3. Система засобів кримінально-правового впливу (2 год.)

Поняття та система засобів кримінально-правового впливу. Види засобів кримінально-правового впливу. Особливості кримінально-правового впливу щодо осіб, які вчинили суспільно небезпечне діяння. Особливості кримінально-правового впливу щодо осіб, які вчинили кримінальне правопорушення. Примусові заходи кримінально-правового впливу. Кримінальна відповідальність і сучасні підходи до форм її реалізації. Примусові заходи медичного характеру та примусове лікування. Примусові заходи виховного характеру. Покарання. Запровадження нових видів покарання. Судимість. Заохочувальні засоби кримінально-правового впливу. Звільнення від кримінальної відповідальності. Звільнення від покарання та його відбування. Обмежувальні заходи, що застосовуються до осіб, які вчинили домашнє насильство. Спеціальна конфіскація як самостійний засіб кримінально-правового характеру. Заходи кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб.

Перелік основних питань на самостійне вивчення: Особливості кримінально-правового впливу щодо осіб, які вчинили злочин. Особливості кримінально-правового впливу щодо осіб, які вчинили кримінальний проступок. Примусова хімічна кастрація як засіб кримінально-правового впливу щодо осіб, які вчинили правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості особи. Засоби кримінально-правового впливу за проєктом КК України.

Джерела, рекомендовані для використання: **основні:** 1 – 9, 14 – 16; **додаткові:** 7, 8, 11, 13, 22, 25, 29; **інформаційні ресурси:** 1 – 24.

Тема 4. Проблеми відповідальності за кримінальні правопорушення проти особи (4 год.)

Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти особи (її життя і здоров'я, волі, честі та гідності, статевої свободи та статевої недоторканності, власності). Види кримінальних правопорушень проти особи. Кримінальні правопорушення, що містять Розділи II, III, IV, V, VI Особливої частини КК України. Помилки у кваліфікації кримінальних правопорушень проти особи в слідчій і судовій практиці. Особливості відмежування кримінальних правопорушень проти особи від суміжних складів кримінальних правопорушень, інших правопорушень та правомірної поведінки.

Перелік основних питань на самостійне вивчення: Застосування норм про кримінальні правопорушення проти особи в слідчій і судовій практиці. Санкції за вчинення кримінальних правопорушень проти особи. Кримінальні правопорушення проти особи за проектом КК України.

Джерела, рекомендовані для використання: **основні:** 1 – 9, 14 – 16; **додаткові:** 5, 10, 12, 32, 34, 35; **інформаційні ресурси:** 1 – 24.

Тема 5. Проблеми відповідальності за кримінальні правопорушення проти держави (4 год.)

Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти держави (основ її національної безпеки, громадської безпеки, громадського порядку та моральності, авторитету органів державної влади, правосуддя). Види кримінальних правопорушень проти держави. Кримінальні правопорушення, що містять Розділи I, IX, XII, XV, XVIII Особливої частини КК України. Помилки у кваліфікації кримінальних правопорушень проти держави у слідчій і судовій практиці. Особливості відмежування кримінальних правопорушень проти держави від суміжних складів кримінальних правопорушень, інших правопорушень та правомірної поведінки.

Перелік основних питань на самостійне вивчення: Застосування норм про кримінальні правопорушення проти держави у слідчій і судовій практиці. Санкції за вчинення кримінальних правопорушень проти держави. Кримінальні правопорушення проти держави за проектом КК України.

Джерела, рекомендовані для використання: **основні:** 1 – 9, 14 – 16; **додаткові:** 16, 23, 26, 30, 32, 33, 35; **інформаційні ресурси:** 1 – 24.

Змістовий модуль 2. Актуальні проблеми кримінального процесу

Тема 6. Кримінальне процесуальне законодавство (2 год.)

Сучасне кримінальне процесуальне право. Кримінальне процесуальне законодавство. Кримінальні процесуальні норми. Кримінальні процесуальні норми та етичні норми в кримінальній процесуальній діяльності.

Питання для самостійного вивчення. Джерела кримінального процесуального закону. Чинність кримінального процесуального закону в часі. Чинність кримінального процесуального закону просторі. Чинність кримінального процесуального закону за колом осіб. Застосування кримінального процесуального закону за аналогією.

Джерела, рекомендовані для використання: **основні:** 10 – 13, 15; **додаткові:** 3-4, 14, 17; **інформаційні ресурси:** 1 – 24.

Тема 7. Актуальні питання доказування в кримінальному провадженні (4 год.)

Поняття, значення та мета кримінального процесуального доказування. Докази та їх процесуальні джерела: поняття та класифікація. Юридичні властивості доказів у кримінальному процесі. Предмет та межі кримінального процесуального доказування. Суб'єкти доказування у кримінальному процесі. Обов'язок доказування. Збирання доказів у кримінальному провадженні. Способи збирання доказів стороною обвинувачення та стороною захисту. Перевірка доказів. Способи перевірки доказів та їх процесуальних джерел. Оцінка доказів. Критерії оцінки доказів. Внутрішнє переконання в механізмі оцінки доказів. Підстави та процесуальний порядок визнання доказів недопустимими. Показання свідка, потерпілого, підозрюваного, обвинуваченого, експерта. Речові докази: поняття та види. Документи як джерела доказів. Процесуальний порядок зберігання речових доказів та документів у кримінальному провадженні. Висновок експерта та види експертиз за процесуальною ознакою.

Перелік основних питань на самостійне вивчення: Джерела доказування в кримінальному провадженні щодо злочинів та кримінальних проступків. Практика Європейського суду з прав людини у стандартах доказування. Стандарт доказування «поза розумним сумнівом». Особливості застосування стандартів доказування на практиці. Доктрина «плодів отруєного дерева»: поняття, аналіз практики Європейського суду з прав людини.

Джерела, рекомендовані для використання: **основні:** 10 – 13, 15; **додаткові:** 3-4, 14,17,18,19; **інформаційні ресурси:** 1 – 24.

Тема 8. Судовий розгляд в суді першої, апеляційної та касаційної інстанції: теоретичні основи та проблемні аспекти. Окремі питання укладення угод в кримінальному провадженні (6 год.)

Поняття і значення підсудності у кримінальному процесі. Види підсудності. Поняття, сутність і завдання підготовчого судового провадження. Призначення судового розгляду. Сутність і значення стадії судового розгляду. Розпорядок судового засідання. Суть, структура і завдання підготовчої частини судового засідання. Порядок дослідження доказів в судовому засідання. Порядок судових дебатів. Ухвалення вироку. Таємниця наради суддів. Питання, що вирішуються судом при ухваленні вироку. Види перегляду судових рішень у кримінальному процесі. Правова природа, сутність і завдання перевірки судових рішень в апеляційному порядку. Судові рішення, які можуть бути оскаржені в апеляційному порядку. Право на апеляційне оскарження. Особливості апеляційного оскарження окремих судових рішень. Порядок і строки апеляційного оскарження. Рішення, які можуть бути оскаржені в касаційному порядку. Порядок і строки касаційного оскарження. Касаційна скарга та її зміст. Відкриття касаційного провадження. Підготовка касаційного розгляду. Межі перегляду судом касаційної інстанції. Підстави для здійснення кримінального провадження за нововиявленими або виключними обставинами. Право подати заяву про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами. Строк звернення про перегляд судового рішення за

нововиявленими або виключними обставинами. Порядок подання заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами. Відкриття кримінального провадження за нововиявленими або виключними обставинами. Відмова від заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами та її наслідки.

Перелік основних питань на самостійне вивчення: Підстави та порядок передачі справ з одного суду до іншого. Дії судді, пов'язані з підготовкою до судового розгляду. Закінчення підготовчого судового провадження. Ознайомлення з матеріалами кримінального провадження. Загальні положення судового розгляду кримінальної справи. Безпосередність, усність, безперервність судового розгляду. Незмінність складу суду і рівність прав сторін у судовому розгляді. Учасники судового розгляду та наслідки їх неявки до суду. Підстави і порядок відкладення судового засідання, зупинення судового провадження. Заходи, які застосовуються до його порушників. Застосування заходів забезпечення кримінального провадження, проведення слідчих (розшукових) дій під час судового розгляду. Етапи судового розгляду, їх зміст. Промови і репліки сторін. Останнє слово обвинуваченого.

Джерела, рекомендовані для використання: **основні:** 10 – 13, 15; **додаткові:** 3-4, 14,17,18,19; **інформаційні ресурси:** 1 – 24.

Тема 9. Міжнародна правова допомога в кримінальному провадженні (2 год.)

Загальні засади міжнародного співробітництва у кримінальному судочинстві. Законодавство, що регулює міжнародне співробітництво під час кримінального провадження. Обсяг та види міжнародного співробітництва під час кримінального провадження. Центральні органи України, що забезпечують міжнародне співробітництво у кримінальному провадженні. Міжнародна правова допомога при проведенні процесуальних дій. Зміст та форма запиту про міжнародну правову допомогу. Виконання запиту в іноземній державі. Розгляд запиту іноземного компетентного органу про міжнародну правову допомогу. Порядок виконання запиту (доручення) про міжнародну правову допомогу на території України. Виклик особи, яка перебуває за межами України. Допит за запитом компетентного органу іноземної держави шляхом проведення відео- або телефонної конференції. Розшук, арешт і конфіскація майна. Порядок і умови перейняття кримінального провадження від іноземних держав. Порядок кримінального провадження, що перейняте від іншої держави. Порядок і умови передання кримінального провадження компетентному органу іншої держави. Наслідки передання кримінального провадження компетентному органу іншої держави. Визнання та виконання вироків судів іноземних держав та передача засуджених осіб. Підстави і порядок виконання вироків судів іноземних держав. Виконання вироку суду іноземної держави. Розгляд судом питання про приведення вироку суду іноземної держави у відповідність із законодавством України. Визнання та виконання вироків міжнародних судових установ.

Перелік основних питань на самостійне вивчення: Законодавство, що регулює міжнародне співробітництво під час кримінального провадження. Центральні органи України, що забезпечують міжнародне співробітництво у кримінальному провадженні.

Джерела, рекомендовані для використання: **основні:** 10 – 13, 15; **додаткові:** 3-4, 14,17,18,19; **інформаційні ресурси:** 1 – 24.

Перелік тем семінарських занять

Тема 1. Система джерел кримінального права

Семінарське заняття (2 год.)

1. Поняття та види джерел сучасного кримінального права України.
2. Кримінальний кодекс України – основне джерело кримінального права.
3. Судова практика, доктрина кримінального права та інші вторинні джерела кримінального права України.

Зміст самостійної роботи здобувачів¹

Базова самостійна робота: опрацювання лекційного матеріалу і рекомендованої літератури; пошук (підбір) і огляд додаткових інформаційних джерел за темою 1; вивчення матеріалу, розрахованого на самостійне опрацювання; вивчення КК України.

Додаткова самостійна робота: науково-дослідницька робота, участь у наукових конференціях, турнірах, семінарах і олімпіадах; аналіз наукових публікацій з теми заняття; підготовка доповіді за рекомендованою викладачем темою та розроблення презентаційних матеріалів до неї; бібліографічний огляд літератури за темою заняття.

Джерела, рекомендовані для використання: **основні:** 1 – 9, 14 – 16; **додаткові:** 5, 6, 9, 14, 15, 20, 27; **інформаційні ресурси:** 1 – 24.

Тема 2. Кримінальне правопорушення та його види

Семінарське заняття (4 год.)

1. Кримінальне правопорушення та його види: злочин і кримінальний проступок, співвідношення цих понять.
2. Малозначність діяння у кримінальному праві.
3. Проблеми криміналізації та декриміналізації суспільно небезпечних діянь на сучасному етапі формування кримінально-правової політики України.

Зміст самостійної роботи здобувачів

Базова самостійна робота: опрацювання лекційного матеріалу і рекомендованої літератури; пошук (підбір) і огляд додаткових інформаційних

---

¹ Зміст самостійної роботи не є вичерпним і залежно від теми заняття може розширюватися відповідно до рекомендацій викладача.

джерел за темою 2; вивчення матеріалу, розрахованого на самостійне опрацювання; вивчення КК України.

Додаткова самостійна робота: науково-дослідницька робота, участь у наукових конференціях, турнірах, семінарах і олімпіадах; аналіз наукових публікацій з теми заняття; підготовка доповіді за рекомендованою викладачем темою та розроблення презентаційних матеріалів до неї; бібліографічний огляд літератури за темою заняття.

Джерела, рекомендовані для використання: **основні:** 1 – 9, 14 – 16; **додаткові:** 1, 2, 5, 6, 9, 31, 34, 36; **інформаційні ресурси:** 1 – 24.

Тема 3. Система засобів кримінально-правового впливу

Семінарське заняття (4 год.)

1. Поняття та система засобів кримінально-правового впливу.
2. Кримінальна відповідальність та звільнення від неї як основні засоби кримінально-правового впливу.
3. Форми реалізації кримінальної відповідальності.
4. Додаткові засоби кримінально-правового впливу.

Зміст самостійної роботи здобувачів

Базова самостійна робота: опрацювання лекційного матеріалу і рекомендованої літератури; пошук (підбір) і огляд додаткових інформаційних джерел за темою 3; вивчення матеріалу, розрахованого на самостійне опрацювання; вивчення КК України.

Додаткова самостійна робота: науково-дослідницька робота, участь у наукових конференціях, турнірах, семінарах і олімпіадах; аналіз наукових публікацій з теми заняття; підготовка доповіді за рекомендованою викладачем темою та розроблення презентаційних матеріалів до неї; бібліографічний огляд літератури за темою заняття.

Джерела, рекомендовані для використання: **основні:** 1 – 9, 14 – 16; **додаткові:** 7, 8, 11, 13, 22, 25, 29; **інформаційні ресурси:** 1 – 24.

Тема 4. Проблеми відповідальності за кримінальні правопорушення проти особи

Семінарське заняття (2 год.)

1. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти особи (її життя і здоров'я, волі, честі та гідності, статевої свободи та статевої недоторканності, власності).
2. Помилки у кваліфікації кримінальних правопорушень проти особи в слідчій і судовій практиці.

Зміст самостійної роботи здобувачів

Базова самостійна робота: опрацювання лекційного матеріалу і рекомендованої літератури; пошук (підбір) і огляд додаткових інформаційних

джерел за темою 4; вивчення матеріалу, розрахованого на самостійне опрацювання; вивчення КК України.

Додаткова самостійна робота: науково-дослідницька робота, участь у наукових конференціях, турнірах, семінарах і олімпіадах; аналіз наукових публікацій з теми заняття; підготовка доповіді за рекомендованою викладачем темою та розроблення презентаційних матеріалів до неї; бібліографічний огляд літератури за темою заняття.

Джерела, рекомендовані для використання: **основні:** 1 – 9, 14 – 16; **додаткові:** 5, 10, 12, 32, 34, 35; **інформаційні ресурси:** 1 – 24.

Тема 5. Проблеми відповідальності за кримінальні правопорушення проти держави

Семінарське заняття (2 год.)

1. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти держави (основ її національної безпеки, громадської безпеки, громадського порядку та моральності, авторитету органів державної влади, правосуддя).

2. Помилки у кваліфікації кримінальних правопорушень проти держави в слідчій і судовій практиці.

Зміст самостійної роботи здобувачів

Базова самостійна робота: опрацювання лекційного матеріалу і рекомендованої літератури; пошук (підбір) і огляд додаткових інформаційних джерел за темою 5; вивчення матеріалу, розрахованого на самостійне опрацювання; вивчення КК України.

Додаткова самостійна робота: науково-дослідницька робота, участь у наукових конференціях, турнірах, семінарах і олімпіадах; аналіз наукових публікацій з теми заняття; підготовка доповіді за рекомендованою викладачем темою та розроблення презентаційних матеріалів до неї; бібліографічний огляд літератури за темою заняття.

Джерела, рекомендовані для використання: **основні:** 1 – 9, 14 – 16; **додаткові:** 16, 23, 26, 30, 32, 33, 35; **інформаційні ресурси:** 1 – 24.

Тема 6. Кримінальне процесуальне законодавство (2 год.)

Семінарське заняття (2 год.)

1. Сучасне кримінальне процесуальне право.
2. Кримінальне процесуальне законодавство.
3. Кримінальні процесуальні норми.
4. Кримінальні процесуальні норми та етичні норми в кримінальній процесуальній діяльності.

Зміст самостійної роботи здобувачів

Базова самостійна робота: опрацювання лекційного матеріалу і рекомендованої літератури; пошук (підбір) і огляд додаткових

інформаційних джерел за темою б; вивчення матеріалу, розрахованого на самостійне опрацювання; вивчення КПК України.

Додаткова самостійна робота: науково-дослідницька робота, участь у наукових конференціях, турнірах, семінарах і олімпіадах; аналіз наукових публікацій з теми заняття; підготовка доповіді за рекомендованою викладачем темою та розроблення презентаційних матеріалів до неї; бібліографічний огляд літератури за темою заняття.

Джерела, рекомендовані для використання: **основні:** 10 – 13, 15; **додаткові:** 3-4, 14,17,18,19; **інформаційні ресурси:** 1 – 24.

Тема 7. Актуальні питання доказування в кримінальному провадженні

Семінарське заняття (4 год.)

1. Поняття, значення та мета кримінального процесуального доказування.
2. Докази та їх процесуальні джерела: поняття та класифікація.
3. Предмет та межі кримінального процесуального доказування.
4. Суб`єкти доказування у кримінальному процесі.
5. Обов`язок доказування.
6. Збирання доказів у кримінальному провадженні.
7. Перевірка доказів.
8. Оцінка доказів.
9. Підстави та процесуальний порядок визнання доказів недопустимими.
10. Показання свідка, потерпілого, підозрюваного, обвинуваченого, експерта.
11. Речові докази: поняття та види.
12. Документи як джерела доказів.
13. Процесуальний порядок зберігання речових доказів та документів у кримінальному провадженні.
14. Висновок експерта та види експертиз за процесуальною ознакою.

Зміст самостійної роботи здобувачів

Базова самостійна робота: опрацювання лекційного матеріалу і рекомендованої літератури; пошук (підбір) і огляд додаткових інформаційних джерел за темою б; вивчення матеріалу, розрахованого на самостійне опрацювання; вивчення КПК України.

Додаткова самостійна робота: науково-дослідницька робота, участь у наукових конференціях, турнірах, семінарах і олімпіадах; аналіз наукових публікацій з теми заняття; підготовка доповіді за рекомендованою викладачем темою та розроблення презентаційних матеріалів до неї; бібліографічний огляд літератури за темою заняття.

Джерела, рекомендовані для використання: **основні:** 10 – 13, 15; **додаткові:** 3-4, 14,17,18,19; **інформаційні ресурси:** 1 – 24.

Тема 8. Судовий розгляд в суді першої, апеляційної та касаційної інстанції: теоретичні основи та проблемні аспекти. Окремі питання укладення угод в кримінальному провадженні

Семінарське заняття (6 год.)

1. Поняття і значення підсудності у кримінальному процесі.
2. Види підсудності.
3. Поняття, сутність і завдання підготовчого судового провадження.
4. Призначення судового розгляду.
5. Сутність і значення стадії судового розгляду.
6. Розпорядок судового засідання.
7. Суть, структура і завдання підготовчої частини судового засідання.
8. Порядок дослідження доказів в судовому засідання.
9. Порядок судових дебатів.
10. Ухвалення вироку.
11. Таємниця наради суддів.
12. Питання, що вирішуються судом при ухваленні вироку.
13. Види перегляду судових рішень у кримінальному процесі.
14. Правова природа, сутність і завдання перевірки судових рішень в апеляційному порядку.
15. Судові рішення, які можуть бути оскаржені в апеляційному порядку.
16. Право на апеляційне оскарження.
17. Особливості апеляційного оскарження окремих судових рішень.
18. Порядок і строки апеляційного оскарження.
19. Рішення, які можуть бути оскаржені в касаційному порядку.
20. Порядок і строки касаційного оскарження.
21. Касаційна скарга та її зміст.
22. Відкриття касаційного провадження.
23. Підготовка касаційного розгляду.
24. Межі перегляду судом касаційної інстанції.
25. Підстави для здійснення кримінального провадження за нововиявленими або виключними обставинами.
26. Право подати заяву про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами.
27. Строк звернення про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами.
28. Порядок подання заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами.
29. Відкриття кримінального провадження за нововиявленими або виключними обставинами.
30. Відмова від заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами та її наслідки.

Зміст самостійної роботи здобувачів

Базова самостійна робота: опрацювання лекційного матеріалу і рекомендованої літератури; пошук (підбір) і огляд додаткових інформаційних джерел за темою 8; вивчення матеріалу, розрахованого на самостійне опрацювання; вивчення КПК України.

Додаткова самостійна робота: науково-дослідницька робота, участь у наукових конференціях, турнірах, семінарах і олімпіадах; аналіз наукових публікацій з теми заняття; підготовка доповіді за рекомендованою викладачем темою та розроблення презентаційних матеріалів до неї; бібліографічний огляд літератури за темою заняття.

Джерела, рекомендовані для використання: **основні:** 10 – 13, 15; **додаткові:** 3-4, 14,17,18,19; **інформаційні ресурси:** 1 – 24.

Тема 9. Міжнародна правова допомога в кримінальному провадженні

Семінарське заняття (2 год.)

1. Загальні засади міжнародного співробітництва у кримінальному судочинстві.
2. Законодавство, що регулює міжнародне співробітництво під час кримінального провадження.
3. Обсяг та види міжнародного співробітництва під час кримінального провадження.
4. Центральні органи України, що забезпечують міжнародне співробітництво у кримінальному провадженні.
5. Міжнародна правова допомога при проведенні процесуальних дій.
6. Зміст та форма запиту про міжнародну правову допомогу.
7. Порядок і умови перейняття кримінального провадження від іноземних держав.
8. Порядок кримінального провадження, що перейняте від іншої держави.
9. Порядок і умови передання кримінального провадження компетентному органу іншої держави.
10. Наслідки передання кримінального провадження компетентному органу іншої держави.
11. Визнання та виконання вироків судів іноземних держав та передача засуджених осіб.
12. Підстави і порядок виконання вироків судів іноземних держав.
13. Виконання вироку суду іноземної держави.
14. Розгляд судом питання про приведення вироку суду іноземної держави у відповідність із законодавством України.
15. Визнання та виконання вироків міжнародних судових установ.

Зміст самостійної роботи здобувачів

Базова самостійна робота: опрацювання лекційного матеріалу і рекомендованої літератури; пошук (підбір) і огляд додаткових інформаційних джерел за темою 8; вивчення матеріалу, розрахованого на самостійне опрацювання; вивчення КПК України.

Додаткова самостійна робота: науково-дослідницька робота, участь у наукових конференціях, турнірах, семінарах і олімпіадах; аналіз наукових публікацій з теми заняття; підготовка доповіді за рекомендованою викладачем темою та розроблення презентаційних матеріалів до неї; бібліографічний огляд літератури за темою заняття.

Джерела, рекомендовані для використання: **основні:** 10 – 13, 15; **додаткові:** 3-4, 14,17,18,19; **інформаційні ресурси:** 1 – 24.

Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни «Актуальні проблеми кримінального права та процесу»:

Найменування видів робіт	Розподіл годин за формами навчання	
	денна	заочна
Самостійна робота, год, зокрема:	120	162
Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	18	28
Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	20	28
Виконання індивідуальних практичних робіт	20	28
Підготовка до поточного контролю	20	28
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	42	50

ПОЛІТИКА КУРСУ

1) Щодо системи поточного і підсумкового контролю

Організація поточного та підсумкового семестрового контролю знань студентів, проведення практик та атестації, переведення показників академічної успішності за 100-бальною шкалою в систему оцінок за національною шкалою здійснюється згідно з Положенням про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

2) Щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до Положення про політику та врегулювання конфліктних ситуацій. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#)

3) Щодо відпрацювання пропущених занять

Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу здобувач допускається до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену, диференційованого заліку), якщо він виконав усі види робіт, передбачені на семестр навчальним планом та силябусом / робочою програмою навчальної дисципліни, підтвердив опанування на мінімальному рівні результатів навчання (отримав ≥ 35 бали), відпрацював визначені індивідуальним навчальним планом всі лекційні, семінарські та практичні заняття, на яких він був відсутній. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

4) Щодо дотримання академічної доброчесності

Положення про академічну доброчесність закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, позитивного, сприятливого, доброчесного освітнього і наукового середовища, професійної діяльності та професійного спілкування спільноти Університету, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

5) Щодо використання штучного інтелекту

Положення про академічну доброчесність визначає політику щодо використання технічних засобів на основі штучного інтелекту в освітньому процесі. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#). Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації та фальсифікації академічних творів містить рекомендації щодо використання в академічних текстах генераторів на основі штучного інтелекту. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#). Під час вивчення навчальної дисципліни дозволяється використовувати методи і засоби застосування технічних засобів на основі ШІ через методи командної роботи та за рекомендацією викладача.

6) Щодо використання технічних засобів в аудиторії та правила комунікації
 Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та інших занять дозволяється виключно з навчальної метою (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). На гаджетах повинен бути активований режим «без звуку» до початку заняття. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Під час виконання заходів контролю використання гаджетів заборонено (за винятком, коли це передбачено умовами його проведення). У разі порушення цієї заборони результат анулюється без права перескладання. Комунікація зі здобувачами вищої освіти відбувається через електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle, якщо інший порядок не визначений викладачем.

7) Щодо зарахування результатів навчання, здобутих шляхом формальної / інформальної освіти

Процедури визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної / інформальної освіти визначає Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

№ п/п	Перелік сертифікованих онлайн-курсів	Перелік тем, які можуть бути перезараховані (за умови наявності сертифіката на ім'я та прізвище студента / студентки)
-------	--------------------------------------	---

1.	Курс «Кримінальне судочинство»: https://onlinelawschool.pro/school/courses еб	Тема 4. Проблеми відповідальності за кримінальні правопорушення проти особи Тема 6. Кримінальне процесуальне законодавство Тема 7. Судовий розгляд в суді першої, апеляційної та касаційної інстанції
2.	Онлайн курс «Злочин, справедливість та суспільство»: https://www.futurelearn.com/courses/crime-justice-society	Тема 3. Система засобів кримінально-правового впливу Тема 7. Судовий розгляд в суді першої, апеляційної та касаційної інстанції
3.	Онлайн курс «Comparative Criminal Justice»: https://www.udemy.com/share/107NJC/	Тема 2. Кримінальне правопорушення та його види Тема 7. Судовий розгляд в суді першої, апеляційної та касаційної інстанції

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни застосовується комплекс методів для організації навчання студентів з метою розвитку їх логічного та абстрактного мислення, творчих здібностей, підвищення мотивації до навчання та формування особистості майбутнього фахівця.

Результат навчання	Метод навчання	Метод оцінювання
РН1. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію до фахівців і нефахівців; зокрема, під час публічних виступів, дискусій, проведення занять.	Словесні методи (лекція, розповідь пояснення); наочні методи (ілюстрування, комп'ютерні і мультимедійні методи); інтерактивні методи (дискусія, мозковий штурм, робота в команді (групах))	Усне та письмове опитування, тестовий контроль, презентації результатів виконаних завдань, екзамен
РН5. Аналізувати умови і причини вчинення правопорушень,	Словесні методи (лекція, розповідь пояснення); наочні методи (ілюстрування, комп'ютерні і мультимедійні	Усне та письмове опитування, тестовий контроль, презентації

визначати шляхи їх усунення.	методи); інтерактивні методи (дискусія, мозковий штурм, робота в команді (групах))	результатів виконаних завдань, екзамен
РН11. Розробляти та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної діяльності, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності.	Словесні методи (лекція, розповідь пояснення); наочні методи (ілюстрування, комп'ютерні і мультимедійні методи); інтерактивні методи (дискусія, мозковий штурм, робота в команді (групах))	Усне та письмове опитування, тестовий контроль, презентації результатів виконаних завдань, екзамен
РН12. Надавати кваліфіковані юридичні висновки й консультації в конкретних сферах юридичної діяльності.	Словесні методи (лекція, розповідь пояснення); наочні методи (ілюстрування, комп'ютерні і мультимедійні методи); інтерактивні методи (дискусія, мозковий штурм, робота в команді (групах))	Усне та письмове опитування, тестовий контроль, презентації результатів виконаних завдань, екзамен

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

<i>Вид контрольного заходу</i>	<i>Зміст</i>	<i>% від загальної оцінки</i>	<i>Бал</i>	
			<i>min</i>	<i>max</i>
Поточні контрольні заходи	опитування, поточні контрольні роботи, практичні завдання, результати виконання індивідуальної роботи	60	35	60
Підсумкові контрольні заходи	диференційований залік / екзамен	40	24	40
Усього:		100	60	100

Процедура проведення контрольних заходів, а саме поточного контролю знань протягом семестру та підсумкового семестрового контролю, регулюється

Положенням про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу студентів.

Фіксація **поточного** контролю здійснюється в електронному журналі обліку успішності академічної групи на підставі чотирибальної шкали («2»; «3»; «4»; «5»). У разі відсутності студента на занятті виставляється «н». За результатами поточного контролю у Журналі, автоматично визначається підсумкова оцінка, здійснюється підрахунок пропущених занять.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки здобувачі зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У разі недотримання цієї норми, замість «н» у журналі виставляється «0» (нуль балів), без права перескладання. Відпрацьоване лекційне заняття в електронному журналі позначається літерою «в».

Порядок оцінювання. До **підсумкового** контролю допускаються студенти, які за результатами поточного контролю отримали не менше 35 балів. Усі студенти, що отримали 34 балів і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру. За результатами підсумкового контролю (диференційований залік/екзамен) студент може отримати 40 балів. Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не здали екзамен / диференційований залік і повинні йти на перездачу.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях оцінюється в балах (згідно зі Шкалою оцінювання знань за ЄКТС) і є сумою балів отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Шкала оцінювання знань за ЄКТС:

Оцінка за національною шкалою	Рівень досягнень, %	Шкала ECTS
Національна диференційована шкала		
Відмінно	90 – 100	A
Добре	83 – 89	B
	75 – 82	C
Задовільно	67 – 74	D
	60 – 66	E
Незадовільно	35 – 59	FX
	0 – 34	F
Національна недиференційована шкала		
Зараховано	60 – 100	-
Не зараховано	0 – 59	-

Студенти, які не з'явилися на заліки / екзамени без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Дудоров О. О., Хавронюк М. І. Кримінальне право : навчальний посібник / за ред. М. І. Хавронюка. Київ : Ваїте, 2014. 944 с. URL: <https://www.osce.org/files/f/documents/8/9/358166.pdf>
2. Кримінальне право (Особлива частина) : підручник / за ред. О. О. Дудорова, Є. О. Письменського. [2-ге вид.]. Київ : «ВД Дакор», 2013. 786 с.
3. Кримінальне право України : Загальна частина : тексти лекцій : навчально-методичний посібник / за заг. ред. Н. А. Мирошніченко, Є. Л. Стрельцова ; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». Одеса : Астропрінт, 2022. 328 с. URL: <https://bit.ly/4dKxKv2>
4. Кримінальне право України. Загальна частина : підруч. / за ред. В. Я. Тація, В. І. Тютюгіна, В. І. Борисова. 6-те вид., перероб. та доп. Харків : Право, 2020. 584 с.
5. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник / за заг. ред. проф. О. М. Литвинова; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2020. 428 с. URL: <https://bit.ly/3AKe7EK>
6. Кримінальне право України. Особлива частина: навчальний посібник. Конспект лекцій / за заг. ред. В. В. Топчія. Ірпінь : Атіка, 2021. 411 с.
7. Кримінальне право України: Загальна частина : підручник / за ред. О. В. Меркулової, В. Я. Конопельського. Одеса, 2017. 430 с. URL: <https://bit.ly/3z4Yo2D>
8. Кримінальне право України: Особлива частина : підручник / за ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. 6-те вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2020. 768 с.
9. Кримінальний кодекс України прийнятий 5 квітня 2001 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#n3899>
10. Кримінальний процес : навч. посібник / Ю. П. Аленін, Л. І. Аркуша [та ін.] ; НУ «Одеська юридична академія». Одеса : Фенікс, 2020. 582 с. URL: <https://bit.ly/3Xobrpe>
11. Кримінальний процес : підручник / за заг. ред. А. Я. Хитри, Р. М. Шехавцова, В. В. Луцика. Львів: ЛьвДУВС, 2019. Ч. 1. 532 с. URL: <https://bit.ly/3ALmcsJ>
12. Кримінальний процес : підручник / за заг. ред. Д. П. Письменного, Л. Д. Удалової, М. А. Погорецького, С. С. Чернявського. Київ: «Центр учбової літератури», 2022. 780 с.
13. Кримінальний процесуальний кодекс України : постатейна систематизація окремих правових позицій Верховного Суду / наук. ред.: І. В. Гловюк, М.І. Пашковський, Д. В. Пономаренко. Одеса, 2019. 960 с.
14. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. 11-те вид., переробл. та допов. Київ : ВД

«Дакор», 2019. 1384 с.

15. Науково-практичний коментар Кримінального процесуального кодексу / за ред. С. В. Ківалова та С. І. Кравченка. Одеса : Фенікс, 2020. 924 с.

16. Фріс П. Л. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник для студентів вищих навчальних закладів. 2-ге видання, доповнене та перероблене. Київ : Атіка, 2009. 512 с.

Додаткова література

1. Douglas Husak. Overcriminalization: The Limits of the Criminal Law. New York: Oxford University Press, 2008. 231 p.

2. Thomas S. Petersen. Why Criminalize? New Perspectives on Normative Principles of Criminalization. Springer Nature Switzerland AG, 2020. 155 p.

3. Багрій М. В., Луцик В. В. Процесуальні аспекти негласного отримання інформації: вітчизняний та зарубіжний досвід : монографія. Харків : Право, 2017. 376 с.

4. Бойко В. П. Актуальні проблеми статусу окремих учасників кримінального провадження : навч. посібник. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2018. 388 с.

5. Велика українська юридична енциклопедія: у 20-ти томах. Том 17 : Кримінальне право. Редкол. : В. Я. Тацій (голова), В.І. Борисов (заст. голови) та ін. ; Нац. акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2017. 1064 с.

6. Вереша Р. В. Кримінальне право України на сучасному етапі. Загальна частина : навч. посіб. Київ : Алерта, 2022. 612 с.

7. Вознюк А. А., Письменський Є. О. Передача засудженого для обміну як військовополоненого: кримінально-правові аспекти звільнення від відбування покарання. *Київський часопис права*. 2022. № 3. С. 112 – 120.

8. Горох О. П. Сучасні кримінально-правові проблеми звільнення від покарання та його відбування : монографія; за наук. ред. А. А. Музики. Київ : ВД «Дакор», 2019. 676 с.

9. Дудоров О. Кримінально-правові проблеми сучасної України (вибрані праці). Київ : Ваіте, 2022. 632 с. URL: <https://bit.ly/4csmMZZ>

10. Дудоров О. О. Злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості особи (основні положення кримінально-правової характеристики) : практ. порадник ; МВС України, Луган. держ. ун-т внутр. справ ім. Е.О. Дідоренка. Северодонецьк : РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2018. 92 с.

11. Дудоров О. О., Письменський Є. О. Покарання у проєкті нового Кримінального кодексу України: окремі критичні застереження. *Реформування кримінального законодавства крізь призму історичного надбання* : матеріали міжвідом. наук.-практ. круглого столу (Київ, 18 берез. 2021 р.) / [редкол.: В. В. Черней, С. Д. Гусарев, С. С. Чернявський та ін.]. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2021. С. 47 – 51.

12. Дудоров О. О., Хавронюк М. І. Відповідальність за домашнє насильство і насильство за ознакою статі (науково-практичний коментар новел Кримінального кодексу України) / за ред. М. І. Хавронюка. Київ : Ваіте, 2019. 288 с.

13. Загиней-Заболотенко З. А. Реалізація норм інституту застосування заходів кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб у судовій практиці: результати десятирічного марафону. *Слово Національної школи суддів України*. 2024. № 1 (46). С. 137 – 148.

14. Когутич І. І., Максимішин Н. М. Судовий допит: процесуальне і криміналістичне дослідження : монографія. Львів : Колір ПРО 2019. 238 с.

15. Кримінальний кодекс України з постатейними матеріалами практики Європейського суду з прав людини / за заг. ред. А. Столітнього. Київ : Норма права. 2022. 1104 с.

16. Кримінально-правова характеристика злочинів, пов'язаних з незаконним обігом зброї та вибухівки: посібник для підрозділів Національної поліції у схемах / О. З. Мармура, Є. О. Письменський, А. Б. Ткачик. Львів : ЛьвДУВС, 2019. 44 с.

17. Лазукова О. В. Особливий режим досудового розслідування в умовах воєнного, надзвичайного стану або у районі проведення антитерористичної операції : монографія. Харків : Право, 2018. 278 с.

18. Лапкін А. В. Прокурор у кримінальному провадженні: теоретичні, правові та організаційно-методичні проблеми. Харків : Право, 2020. 1304 с.

19. Лейба О. А. Дефекти кримінального процесуального законодавства та засоби їх подолання : монографія. Харків : Юрайт, 2018. 216 с.

20. Максимович Р. Л. Судовий прецедент як джерело кримінального права. *Соціально-правові студії*. 2021. Вип. 1 (11). С. 93 – 102. URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/3704/1/13.pdf>

21. Моторигіна М. Г. Сторона захисту в судовому провадженні у першій інстанції: монографія; за науковою редакцією О. В. Капліної. Харків : Оберіг, 2018. 306 с.

22. Муратова С. О. Судимість у системі інститутів Загальної частини кримінального права України : монографія. Харків : Право, 2017. 272 с.

23. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України: злочини проти власності / за ред. М. І. Хавронюка. Київ : ВД «Дакор», 2017. 448 с.

24. Недопустимі докази / Я. П. Зейкан, О. М. Лисак, В. М. Барсук, 2-ге вид., змін. й доповн. Київ : ВД «Дакор», 2024. 372 с.

25. Нікіфорова Т. І. Теорія і практика застосування заходів кримінально-правового характеру : навчальний посібник. Хмельницький : Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2020. 175 с.

26. Новели кримінального законодавства України, прийняті в умовах воєнного стану : наук.-практ. комент. / за ред. А. А. Вознюка, Р. О. Мовчана, В. В. Чернея. Київ : Норма права, 2022. 278 с.

27. Олійник О. С. Принципи кримінального права: поняття, система та значення : монографія. Київ : Науково-дослідний інститут публічного права, 2020. 544 с.

28. Павлишин А. А., Слюсарчук Х. Р. Стандарти доказування у кримінальному провадженні. Львів : Колір ПРО, 2018. 292 с.

29. Письменський Є. О. Чи будь-який потерпілий може примиритись з винуватою особою для її звільнення від кримінальної відповідальності? *Азовські правові читання – 2019* : матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Бердянськ, 17 – 18 травня 2019 р. Бердянськ : ТОВ «Модем-1», 2018. С. 86 – 91.

30. Письменський Є. О., Мовчан Р. О. Новели кримінального законодавства України про колабораційну діяльність: дискусійні питання та спроба їх розв'язання. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 6. С. 356 – 360. URL: http://www.lsej.org.ua/6_2022/79.pdf

31. Практика застосування Верховним Судом України положень Загальної частини Кримінального кодексу України [уклад. О. П. Горох] ; за заг. ред. А. А. Музики. Київ : «Центр учбової літератури», 2017. 524 с. URL: <https://bit.ly/3X56UIa>

32. Практика застосування Верховним Судом України положень Особливої частини Кримінального кодексу України [уклад. О. П. Горох] ; за заг. ред. А. А. Музики. Київ : «Центр учбової літератури», 2017. 915 с. URL: <https://bit.ly/4g1bjDv>

33. Розслідування колабораційної діяльності : практ. посібник / Є. О. Письменський, С. В. Головкін, А. В. Коваленко, В. В. Коваленко. Київ : ВД Дакор, 2023. 260 с.

34. Сучасна кримінально-правова система в Україні: реалії та перспективи : монографія / Ю. В. Баулін, М. В. Буроменський, В. В. Голіна та ін. Київ : ВАІТЕ, 2015. 688 с.

35. Ус О. В. Теоретичні та прикладні проблеми кваліфікації в кримінальному праві України : монографія. Харків : Право, 2020. 704 с.

36. Фріс П. Л. Ідеологія кримінально-правової політики : монографія. Івано-Франківськ : Супрун В. П. 2021. 389 с.

Електронні інформаційні ресурси

1.	Офіційне інтернет-представництво Президента України	www.president.gov.ua
2.	Офіційний вебпортал парламенту України «РАДА»	www.rada.gov.ua
3.	Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України «Урядовий портал»	www.kmu.gov.ua
4.	Міністерство юстиції України	www.minjust.gov.ua
5.	Судова влада України	https://court.gov.ua
6.	Офіційний сайт Конституційного Суду України	https://ccu.gov.ua

7.	Європейський Суд з прав людини	www.echr.coe.int
8.	Рада національної безпеки та оборони України	https://www.rnbo.gov.ua
9.	Уповноважений Верховної Ради України з прав людини	https://ombudsman.gov.ua
10.	Асоціація правників України	https://uba.ua
11.	Газета «Голос України»	http://www.golos.com.ua
12.	Газета «Урядовий кур'єр»	https://ukurier.gov.ua/uk/
13.	Центр політико-правових реформ	https://pravo.org.ua
14.	Українська Гельсінська спілка з прав людини	www.helsinki.org.ua
15.	Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського	www.nbu.gov.ua
16.	Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого	www.nplu.org
17.	Репозитарій ЗВО «Університет Короля Данила»	http://repository.ukd.edu.ua
18.	Персональний сайт професора Олександра Дудорова	http://dudorov.com.ua
19.	Персональний сайт професора Миколи Карчевського	https://karchevskiy.org
20.	Open Access Publishing in European Networks (інтернет-бібліотека)	https://www.oapen.org
21.	The Online Books Page (бібліотека Пенсильванського університету)	https://onlinebooks.library.upenn.edu
22.	Project Gutenberg	https://www.gutenberg.org
23.	ERIC (інформаційний центр навчальних ресурсів)	https://eric.ed.gov
24.	Max Planck Institute (публікації)	https://csl.mpg.de/en/list-of-publications